

3

4 การจัดการเชิงระบบสู่ประเทศใช้ยาอย่างสมเหตุผล โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง

5 (Community-centered system management for becoming a Rational Drug Use country)

6

7 นโยบายประเทศใช้ยาอย่างสมเหตุผล มุ่งจัดการระบบยาโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย
8 จากการใช้ยา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพ โดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน
9 หน่วยงานรัฐ และเอกชน ในการออกแบบระบบสุขภาพชุมชน มีระบบการเฝ้าระวัง เตือนภัย การสร้างความรอบ
10 รู้ด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และมีความสามารถในการดูแลตนเองเบื้องต้นเมื่อเจ็บป่วย

11 สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่สิบสอง

12 ได้พิจารณารายงานเรื่อง การจัดการเชิงระบบสู่ประเทศใช้ยาอย่างสมเหตุผล โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง^๑

13 ระบุว่านโยบายประเทศใช้ยาอย่างสมเหตุผล มุ่งแก้ปัญหาระบบยาในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยชุมชน
14 เป็นศูนย์กลาง โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือประชาชนไทยปลอดภัยจากการใช้ยา มีคุณภาพชีวิตที่ดีจากการใช้ยา
15 อย่างสมเหตุผล และประเทศไทยมีความมั่นคงของระบบสุขภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานตามมติสมัชชา
16 สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๗ และครั้งที่ ๘

17 กังวล ว่าแม้ว่าประชาชน จะไปใช้บริการจากโรงพยาบาลมากขึ้น และการชื้อยาकिनเองลดลง แต่กลับ
18 พบว่าประชาชนกว่าครึ่งหนึ่ง ยังได้รับผลกระทบจากการยาที่ไม่ปลอดภัย และเกิดปัญหาจากการใช้ยาในบ้าน
19 ทั้งที่สามารถป้องกันได้ ส่วนหนึ่งเกิดจากปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมถึงยังไม่มีระบบ
20 ที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ระบบการกำกับดูแลยา การใช้ยาในสถานพยาบาลทั้งรัฐและเอกชน
21 จนสามารถนำไปสู่แก้ปัญหาระบบยาในชุมชนได้

22 หวังใ้ ประเทศไทย ยังไม่มีระบบการจัดการข้อมูลยาสำหรับประชาชน หรือคำแนะนำสำหรับ
23 ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ขณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต
24 ได้ง่าย และขาดการกลั่นกรองด้วยข้อมูลรอบด้าน จนทำให้เกิดอันตรายจนถึงเสียชีวิตจากการใช้ยาและ
25 ผลกระทบสุขภาพได้ นอกจากนี้ปัญหาการใช้ยาที่ป้องกันได้ ยังจำเป็นต้องได้รับการจัดการในระดับครัวเรือน
26 และบุคคล

27 ชื่นชม ว่าการมีพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ.๒๕๖๒ จะทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการ
28 สุขภาพได้ดียิ่งขึ้น และชื่นชม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สภาเภสัชกรรม
29 สมาคมเภสัชกรรมชุมชน ซึ่งออกแบบระบบบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิ โดยนำร้านยาที่ได้มาตรฐานมาเป็น
30 หน่วยบริการ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลและปลอดภัย

31 ตระหนัก ถึงประเทศไทยจำเป็นต้องมีระบบสร้างความปลอดภัยในการใช้ยา ลดการรักษาและใช้ยาโดย
32 ไม่จำเป็นในระบบส่งต่อระหว่างสถานบริการสุขภาพ โดยเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วย ทั้งการไปรับการรักษาที่ภาครัฐ
33 และเอกชน รวมถึงการสร้างตราสัญลักษณ์เพื่อให้ประชาชนมั่นใจในการได้รับยาและการรักษาอย่างสมเหตุผล

^๑ สมัชชาสุขภาพ ๑๒ / หลัก ๔

1 ตลอดจนมีกลไกกำกับดูแล เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านยา และการสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น
2 เมื่อเจ็บป่วย ทั้งการใช้ยาและไม่ใช้ยา

3 เห็นว่า ประชาชนต้องปลอดภัยจากการใช้ยา ไม่ว่าจะไปรับบริการที่หน่วยบริการสุขภาพรัฐหรือเอกชน
4 ใดๆ ในทุกระดับ รวมถึงประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลยา ที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ตลอดจนสามารถดูแลสุขภาพ
5 เบื้องต้นได้ เมื่อเจ็บป่วย ทั้งการใช้ยาและไม่ใช้ยา

6 จึงมีมติดังต่อไปนี้

7 ๑. ขอให้กระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลรัฐ สถานบริการสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8 กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ร้านยา หรือหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิลักษณะอื่น ดำเนินการและสนับสนุน
9 ให้อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน องค์กรผู้บริโภค หรือองค์กรต่างๆ ในชุมชน ออกแบบระบบสุขภาพ
10 ชุมชน และขับเคลื่อนการใช้ยาอย่างสมเหตุผล รวมถึงการใช้กลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับ
11 อำเภอ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับเขต คณะกรรมการอื่นในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน
12 หรือการใช้ธรรมเนียมสุขภาพเป็นเครื่องมือ

13 ๒. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ร่วมกับ สำนักงานกองทุน
14 สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
15 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมอนามัย และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สนับสนุนชุมชนต้นแบบให้มีระบบ
16 การเฝ้าระวัง เตือนภัย รอบรู้ด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และมีความสามารถในการดูแลตนเองเบื้องต้นเมื่อ
17 เจ็บป่วย รวมทั้งสนับสนุนการขยายชุมชนต้นแบบให้เพิ่มขึ้น

18 ๓. ขอให้กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษาฯ สำนักงานกองทุน
19 เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในระดับชาติและท้องถิ่น พัฒนาและเผยแพร่
20 ชุดความรู้การใช้ยาอย่างสมเหตุผล และให้สถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
21 เพื่อให้มีความรอบรู้ในการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

22 ๔. ขอให้กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนพัฒนา
23 สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ
24 โทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการและสนับสนุน
25 ให้เกิดการสื่อสาร เพื่อสร้างความรอบรู้และความตระหนักของประชาชนต่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

26 ๕. ขอให้หน่วยบริการสุขภาพต่อสาธารณะทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรชุมชน รวมทั้งหน่วย
27 ให้บริการด้านสุขภาพแก่พนักงานและประชากรเฉพาะกลุ่ม ดำเนินการให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผลและ
28 พัฒนาสู่องค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ ในมิติใช้ยาอย่างสมเหตุผล

29 ๖. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดหน่วยงานที่มีภารกิจเฉพาะในการ จัดการเชิง
30 ระบบเพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลทุกระดับ โดยเป็นกลไกระดับประเทศ

31 ๗. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ รายงานความคืบหน้าตามมติในสมัชชาสุขภาพ
32 แห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔